ובאושפיזא מאי נפקא מינה אמר מר זומרא

לאהדורי ליה אבידתא במביעות עינא אי

אידעינן ביה דלא משני אלא בהני תלת

מהדרינן ליה ואי משני במילי אחריני לא

מהדרינן ליה מר זומרא חסידא אגניב ליה

כסא דכספא מאושפיזא חזיא לההוא בר

בי רב דמשי ידיה ונגיב בגלימא דחבריה

אמר היינו האי דלא איכפת ליה אממונא

דחבריה (ש) כפתיה ואודי תניא (ש) מודה ר"ש

בן אלעזר בכלים חדשים ששבעתן העין

שחייב להכריז ואלו הן כלים חדשים שלא

שבעתן העין שאינו חייב להכריז כגון וא בדי

מחמין וצינוריות ומחרוזות של קרדומות

כל אלו שאמרו יאימתי מותרים בזמן

שמצאן אחר אחר אבל מצאן שנים שנים

חייב להכריז מאי בדי שוכי ואמאי קרו ליה

בדי דבר דתלו ביה מידי בד קרו ליה

כי ההוא בֹב דתנן התם ייעלה אחד בבד אחד

וכן היה ר"ש בן אלעזר אומר ביהמציל מן

הארי ומן הדוב ומן הגמר ומן הברדלם ומן זומו של ים ומשלוליתו של גהר המוצא

בסרטיא ופלטיא גדולה ובכל מקום שהרבים

מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים

מתיאשין מהן איבעיא להו כי קאמר ר"ש

בן אלעזר יברוב כנענים אבל ברוב ישראל

לא או דלמא יאפי' ברוב ישראל נמי אמר

אם תמצא לומר אפילו ברוב ישראל נמי

אמר פליגי רבנן עליה או לא פליגי ואם

תמצא לומר פליגי ברוב ישראל ודאי פליגי

ברוב כנענים פליגי או לא פליגי ואם תמצא

לומר פליגי אפי' סברוב כנענים הלכה כמותו

או אין הלכה כמותו אם תמצא לומר הלכה

כמותו דוקא ברוב כנענים או אפילו ברוב

לד א מיי׳ פי״ד מהל׳ יג סמג עשין עד טוש"ע ק"מ סי' רסב טעיף לה ב מיי פט"ו שם הלי יישוי עד ל סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי רסב סעיף טו:

ג ומיי׳ פ״ז מהל׳ לולב הל׳ כ טוש"ע או"ח סי תרסד ם עי׳ דן: סעי׳ דן:

לו ד מיי׳ פ״ו מהל׳ גזילה ואבידה הל' ב ועיין בהשגות ובמגיד סמג שם טוש"ע ח"מ סי רנט סעיף ו:

סל' ז סמג שם טוש"ע :סעיף ג וע"ם

רבינו חננאל

הלילה שפיר עבד שאיז דרך ארץ לגלות בני אדם דרך ארץ לגלות בני אדם שיחתם עם נשיהם לבני אדם וכז באושפיזא אם . כיבדו ועשה לו מטעמים הרבה ותיקן הבית בכלים מכוכדים ושיוה האורח מפני כי פחד שלא ירגישו בני אדם וירדו אחריו בביתו כדכתיב מברד רעהו בקול גדול וגו׳ בקול בדול וגו׳ בקול גוול וגוי ושינוי כל שינוי בענין זה אין מחזיקין אותו בשקרי אלא הן מחזירין אותו בטביעות עין בלבד בלא נתינת םימנין לפיכך מודה ר׳ שמעון בן אלעזר בכלים חדשים ששבעתן העין ששבעתן העין שחייב להכריז מאי טעמא דלמא אתי צורבא מרבנז דלא משנה בדיבוריה דאמר טביעות עינא אית לי בהו ושקיל להו. ואלו מחטיז וצינורות ומחרוזות [של] קרדומות שמצאן אחד אחד וכן היה ר"ש אומר המציל מן הארי ומן הדוב ומזוטו של ים ומשלוליתו של נהר והמוצא באיסרטיא ומלטיא ומעות בבתי כנסיות ובתי מדרשות ואפי׳ צרוריז ובכל מקום שהרבים מצוין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתיאשים מהז. ואיבעיא לן ברוב כנענים או אפי׳ ברוב ישראל נמי הרי אלו שלו ולא איפשיטא וקיימא לן תיקו דממונא לקולא. מעשה

. דמר זוטרא חסידא פשוטה

דלרבגן אפילו לא שבעתן העין חייב להכריז וכן מלינו ברבה בר בר חנה דאמר בפ"ק (לעיל דף יט.) אי טביעות עינא

וקשה דלא מצינו דאמרו רבנן זה בפירוש וי"ל דמדנהט במתני' כריכות ועיגולי דבילה ומחרוזות וככרות הרי אלו שלו ואלו דברים אין דרכן להיות בהן טביעות העין משמע דדברים שדרכן להיות בהן טביעות עין בכל ענין חייב להכריז אפילו לא שבעתן העין אי מנא במקום דשכיחי רבנן: אבל שנים חייב להבריז. דמנין הוי סימן ומתניתין דקתני

מחרוזות וככרות הרי אלו שלו אי מיירי דרך נפילה אתי שפיר דאז לא היה מנין סימן שאינו יודע שנפלו בבת אחת א"נ מיירי דרך הינוח וליכא אלא מחרוזה אחת וכן עיגול וככר והא דהאמר מחרוזות היינו מחרוזות דעלמא ולקמן (דף כה.) גבי לבורי פירות וגבי לבורי מעות דפריך ש"מ מנין הוי סימן ולא משני לבורי דעלמא דומיא דרישא מחרוזות ועיגול וככרות וכריכות היינו משום דלא הוה ליה למתני אלא מעות לבורות ופירות לבורות כדקתני מעות מפוזרות ופירות מפוזרות: בי קאמר ר"ש ברוב בנענים. וא״ת א״ל מה לריך טעם מפני שהבעלים מתיאשים ת"ל דיש לתלות דמכנענים נפל דהוו רובא וי"ל דאילטריך דאפילו יודע ודאי שמישראל נפל קאמר הרי אלו שלו מי דהמפסיד מתיאש ואומר דכנענים שקלי ליה ואפילו אם ישראל ימצאם לא יכריז דתולה דמן הכנענים נפל דהן רונה: אפילן ברוב ישראל נמי. הוי שלו וטעמא משום דאיכא אינשי

דלא מעלי ושקלי לה: אם תמצי לומר פליגי פליגי ברוב כנענים או לא. להך גירסא מספקא אי פליגי אפילו ואית ספרים דלא ברוב ישראל גרסי הכי אלא גרסי את"ל אפילו ברוב ישראל פליגי רבנן עליה ברוב כנענים או לא ולהך גירסא פשיטא ליה דרבנן פליגי עליה ברוב ישראל וחייב להכריז ולה חיישינן לחינשי דלא מעלי וכן נראה דהא תנן אלו שחייב להכריז מצא פירות בכלי וכן כולהו דאית בהו סימן ומשמע דאפילו ברה"ר דרבים מלוים שם חייב להכריז דלא מדכר רה"י אלא גבי כריכות ודוחק הוא להעמיד בסמטא וכן לקמן אמר לעולם רבנן כו' ומי קתני הרי אלו שלו אינו חייב להכריז התני ויניח והשתא מ"מ תפשוט דפליגי רבנן ברוב ישראל דהתני אם רוב ישראל חייב להכריז אלא ודאי הא לא מספקא ליה אם פליגי ברוב ישראל ופשיטא ליה דפליגי מכח מתני׳

באושפיוא. שאלוהו על אושפיזו אם קבלו בסבר פנים יפות ואמר ומןדה ר"ש בכדים ששבעתן העין בו'. מדקאמר ומודה משמע לאו מדה טובה היא כדי שלא יקפלו בו בני אדם שאינן מהוגנין לבא תמיד עליו ויכלו את ממונו: אגניב ליה כסא דכספא. כלי של אושפיזו היה: בדי מחטין ולינוריום. לקמיה מפרש בדי מחטין אית לי בגויה וגט לא שבעתו העין דלא משהה איניש גיטא בידיה

שתולין בו מחטין: ולינוריות. מולגות קטנים שטוות בו זהב: אחת אחת. בד אחת ומחרוז אחד: חייב להכריז. דמנין הוי סימן: שוכי. ענפים של אילן: עלה אחד כבד אחד. [1] במס׳ סוכה (דף מד:) גבי ערבה שנשרו מקצת עליה ונשתיירו בה שלשה עלין לחין ואיכא דאמרי אפילו עלה אחד בבד אחד כשירה: ברדלם. לבוע וי״א פוטיא״ש י ודרך להרוג אווזים ותרנגולים: וכל מקום שהרבים כו'. ואפילו דבר שיש בו סימן: פליגי רבנן עליה. בתרוייהו: המולא מעות. קא ס"ד לבורי מעות דקתני מתני׳ חייב להכריז והכא הואיל ורבים מלויין שם הרי אלו שלו שנתייאשו הבעלים: דאויל בתר רובא. כלומר שהולך בדין מליחה חחר טעם רבים מלויים שם: ברוב ישראל. דסתם בתי כנסיות ישראל בהן: במפוזרים. ורבנן היא דמודו במפוזרין דתנן 0 מעות מפוזרין הרי אלו שלו: לנסיות. אסיפת מהום שמתכנסים שם להתיעד ולהוועד: דיתבי בהו כנענים. שהן חוץ לעיר ומושיבין בה כנענים לשמור: מצח בה חבידה. משנה היח בסדר טהרות בעיר שישראל וכנענים דרים בה במסכת מכשירין: ותפשוט. מיהא מקלת משאלותיך דמודו רבנן ברוב כנענים ופליגי ברוב ישראל: בטמון. דכיון דטמנו לאו אבידה היא הלכך ברוב ישרחל יכריז: שחינה עשויה לפנות. רגילים היו בעלים להניחה ימים רבים ולא לפנותה מיד: ונמלד עליה לפנוסה. מיד ועל כרחו או יטלנו או יהא הפקר. להכי נקט (כ) שאינה עשויה לפנות דאי עשויה לפנות אבידה מדעת היא שהיה לו לחוש שמא יפנה: ואיבנוים

ישראל ת"ש יהמוצא מעות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובכל מקום שהרבים מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתיאשין מהן מאן שמעת ליה דאזיל בתר רובא ר"ש בן אלעזר שמעת מינה אפילו ברוב ישראל גמי הב"ע במפוזרין אי במפוזרין מאי אריא מקום שהרבים מצויין שם אפילו אין הרבים מצויין שם אלא לעולם ״בצרורין והכא במאי עסקינן ״בבתי כנסיות של כנענים בתי מדרשות מאי איכא למימר בתי מדרשות דידן דיתבי בהו כנענים השתא דאתית להכי בתי כנסיות נמי דידן דיתבי בהו כנענים ת"ש ∞מצא בה אבידה יאם רוב ישראל חייב להכריז אם רוב כנענים אינו חייב להכריז מאן שמעת ליה דאמר אזלינן בתר רובא רשב"א שמעת מינה כי קאמר רשב"א ברוב כנענים אבל ברוב ישראל לא הא מני רבנן היא תפשום מינה דמודו ליה רבנן לרשב"א ברוב כנענים אלא לעולם רשב"א היא ואפי' ברוב ישראל נמי והכא במאי עסקי' בממון אי בממון מאי עבידתיה גביה והתנן שמצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו מגולה נומל ומכריז יכדאמר רב פפא באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה הכא נמי באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה ואיבעית

כדפרישית: מאן שמעת ליה דאויל בתר רובא. פירוש גבי מליאה ולא שייך הא לפלוגחא דחיישינן למיעוט: ותפשום מינה דמודו רבגן לר"ש בו'. וא"ת אי בעי למפשט דמודו רבגן נימא ר"ש היא וי"ל דמ"מ מפשוט דלא מלינו למימר דלר"ש אפילו ברוב ישראל הרי אלו שלו ולרבנן אפילו ברוב כנענים חייב להכריז דאי כר"ש אתיא אם כן ברוב ישראל חייב [להכריז] לר״ש ואי כרבנן אתיא א״כ ברוב כנענים הרי אלו שלו: במבורץ, ולא בעי לאוקמה שאין רבים מאויין שם מדמפליג בין רוב העיר כנענים לרוב העיר ישראל משמע שמלא במקום שרוב בני העיר מלויים שם דאי מלא במקום שאין רבים מלויין לא הוה ליה למנקט רוב העיר אלא אם רוב כנענים או ישראל שכיחי במקום שמלא וא״ת ובטמון למה יגע בו אי משום שיפנה אותה המפנה יקחנה ויכריז וי"ל דשמא המפנה יהיה כנעני או שמא לא ימנאנה המפנה וישליכנה לחוץ עם הזבל וא"מ ואמאי יכריז יקחנה לעצמו דכשלא ימנאנה בעליה יחייאש ויאמר שאדם שאינו הגון לקחה ואע"ג דאיכא רובא ישראל דהיינו טעמא דר"ש דשרי ברוב ישראל וי"ל דהוי יאוש שלא מדעת דבשעה שלוקחה עדיין לא ידע האובד שנלקחה וברוב כנענים הוי שלו דתלינן דכנענים הטמינוה דהוו רובא:

א) [ב"ב קסו.], ב) סוכה ב) מייז מנ. ד) ולהמו כנו. ה) פיין נוגג, ז) פנקנון פו.], ה) פיי תוס' ב"ב כג: ד"ה חוץ, ו) פעיל כא:], ו) ס"א 3"57 ועיין שירין פ"ב מ"ח ע"ש, לקמן כה:, ל) [ל"ל ודרכו יעב"ץ], () [לעיל כא.], מ) נ"א

הגהות הב"ח (ה) גם' תניל ומודה ר"ש: (ב) רש"י ד"ה ונמלך וכו' להכי נקט. נ"ב ע"ל דף כה

גליון הש"ם נמ' פליגי רבנן עליה. :כעין זה נדרים כ"ג ע"ב

הגהות הגר"א

[א] גפ' בדי מחטין. נ"ב הרמב"ם וש"ע לא כחבו בדי אלא מחטין כו' בלא בדי מנס תחטין כיי כנס בדין וע' רליים ומש"ם (כסי' רס"ב ס"ק כ"ג): [ב] שם דתנן, רשום קו עליו ונ"ב דלמתרינן וכ"ה בכרייף ולח"ש: [ג] רש" ד"ה עלה. במס' סוכה גבי כו". נ"ב תמוה מאד וועי בדברי רבינו בא"ח סי" :תרמ"ו ס"ק י"ד)

לעזי רש"י

מוסף רש"י עלה אחד בבד אחד. נד (סוכה מד:). ומן זוטו של עשר וחמש עשרה פרסאות ושוטף כל מה שמולא בדרך חורתו, וכן עושה בכל יום (ע"ז מג.). ומשלוליתו של נהר. כשהנהר גדל שיל ברוז. לפואטאל היול ויולא על גדותיו ופושט (שם). אפילו ברוב ישראל. דעביד דמייאש ולא סמיך דליהדרו ניהליה, דלא מפלגי בין דבר שיש בו סימן לחין בו סימן (לקמן רו.). מכוסה לא יגע בו. בוו). בובוטוז לא לגע בו. דאין זו אבידה שיהא מחהר עליה בלא תוכל להתעלם. למשתמל הוא (לקמן כה:)**.**